

LÄRARNAS
RIKSFÖRBUND

2012-12-19
UCÖ
Dnr 225/12

Dnr 62-2012:160

Skolverket
Att: Eva Blomdahl
106 20 STOCKHOLM

Lärarnas Riksförbund
Box 3529
103 69 Stockholm
Tel 08 - 613 27 00
Fax 08 - 21 91 36

lr@lr.se
www.lr.se

Synpunkter på remiss av allmänna råd med kommentarer till arbetet med åtgärdsprogram för elever i behov av särskilt stöd

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att lämna synpunkter på ovanstående förslag.

Lärarnas Riksförbunds synpunkter

Förbundet stödjer i stort de föreslagna allmänna råden, har några kommentarer och önskar även vissa förtydliganden.

Avseende den i remissen specificerade frågan ”i vilka fall ett åtgärdsprogram ska utarbetas” stödjer Lärarnas Riksförbund den av Skolverket föreslagna tolkningen. Men ”andra svårigheter” måste avses sådana svårigheter som medför en risk för att eleven inte når kunskapsmålen. Det är dock viktigt att detta även ses på lång sikt. Till exempel för en elev som tidigare haft lätt för att nå målen men som genom hög frånvaro eller tydligt ointresse för skolarbetet på sikt riskerar att halka efter. Det är då för sent att sätta in åtgärderna när skadan redan är skedd och eleven inte längre når målen i ett eller flera ämnen.

Lärarnas Riksförbunds kommentarer

Förbundet har kommentarer och synpunkter på vissa delar av förslaget och i detta avsnitt följer vi förslagets rubriksättning.

Inledning

I avsnittet om vilka som berörs vill förbundet se ett förtydligande när det gäller rektors rätt att delegera uppgiften. Dels att uppgiften att ansvara för detta ska delegeras till en viss person, inte till t ex ”arbetslagsledarna” eller ”ansvarig lärare”, dels att delegationen i sig ska dokumenteras skriftligt.

Utarbeta

Rektorn bör, punkt 3.

Om elevens samtliga skolsvårigheter ska samlas i ett åtgärdsprogram måste det vara tydligt vilken lärare/skolpersonal som ansvarar för vilka delar/åtgärder. Samtliga inblandade måste också vara väl införstådda med de åtgärder som beslutas. I förekommande fall måste skolan också säkerställa att alla inblandade lärare har den kompetens som i så fall krävs. I annat fall måste speciallärare/specialpedagog kopplas in.

Rektorn bör, punkt 5.

Förbundet instämmer i att man ska vara restriktiv när det gäller att besluta om reducerade program. När det gäller en förlängd studietid anser förbundet i stället att det ofta kan vara en lämplig åtgärd för en elev som har svårt att nå målen. Just det faktum att gymnasieskolan är kursindeldad underlättar också en sådan åtgärd och för vissa elever kan det verkligen underlätta måluppfyllelsen att ges möjlighet att koncentrera sig på färre kurser åt gången.

Kommentarer, att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogrammet (punkterna 1,6,7 och 8) Mål.

Skollagen säger i 3 kap 3 § ”Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål.”.

Detta lämnar egentligen inte utrymme för de prioriteringar som här föreslås, samtidigt som vi i realiteten vet att de kan behöva göras. För att detta ska bli verklighet krävs att skolan/huvudmannen har inarbetade rutiner och tillräckliga resurser för att följa upp och hantera elever som av olika skäl inte når målen. Åtgärdsprogrammet i sig är en ”individfråga” medan inarbetade system och tillräckliga resurser är en förutsättning för att kunna upprätta verkningsfulla åtgärdsprogram. Eventuella prioriteringar ska endast göras för elevens bästa, inte för att det saknas resurser att genomföra åtgärder som skulle kunna hjälpa eleven.

Förbundet vill påtala behovet av att man inte ser tiden an i de tidigare grundskoleåren, detta för att på sikt undvika att sådana prioriteringar behöver göras. Det handlar framför allt om elever som tidigt har problem med läsning, skrivning och matematik, där vi vet att detta ofta också leder till problem i andra ämnen. Om fokus då i för stor utsträckning läggs på färdigheter i svenska och matematik kan det bli svårt att ta igen i andra ämnen senare.

Förbundet anser att de allmänna råden bör påtala att timplanen för grundskolan anger minsta antal undervisningstimmar, totalt sett och i varje ämne. Därmed bör man vara beredd att utöka undervisningstiden för elever där detta kan förväntas leda till en ökad måluppfyllelse. Samtidigt finns i dag en stor brist i timplanen då den inte anger timal fördelade på stadier.

Det är Lärarnas Riksförbunds bestämda uppfattning att eleverna bör vara garanterade ett visst antal timmar per ämne i årskurs 1-3, 4-6 respektive 7-9.

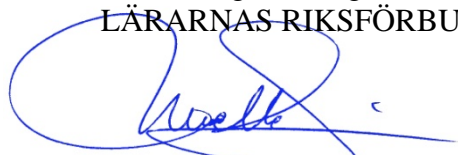
Kommentarer, Att utarbeta och dokumentera åtgärdsprogrammet (punkterna 1,6,7 och 8) Åtgärder.

Förbundet instämmer i att merparten av åtgärderna bör genomföras i skolan, men vill samtidigt poängtera att ansvaret för överenskomna åtgärder av vissa slag måste ligga på hemmet och eleven. Det gäller till exempel åtgärder som närvaro, komma i tid, tillräcklig sömn och så vidare som kan vara nog så viktiga för att de i skolan planerade åtgärderna ska kunna genomföras och ge någon effekt.

Kommentarer, Särskild undervisningsgrupp, enskild undervisning och anpassad studiegång (punkten 4)

Lärarnas Riksförbund anser att det behövs en precisering av vad som avses med "vid enstaka tillfällen". Är det vid enstaka tillfällen under skolåret eller enstaka tillfällen i veckan – till exempel genom att eleven går till speciallärare (ensam eller tillsammans med en eller ett par andra elever) vid ett eller ett par schemalagda tillfällen i veckan? En sådan precisering är av största vikt eftersom det ju vid "enskild undervisning" ställs helt andra krav på utarbetandet av åtgärdsprogrammet.

Med vänlig hälsning
LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Metta Fjelkner
Förbundsordförande

Anna Jändel-Holst
Utredare